

TEXT TOMAS CARLBERG

Vintermyggor

Rör man sig i skog och mark under vinterhalvåret är det inte ovanligt att få se vintermyggor dansa i luften. Det är en vacker föreställning att beskåda under milda höst- eller vinterdagar, när de graciöst rör sig som balettdansörer. Dansen går åt olika håll – framåt, nedåt, uppåt – med mjuka rörelser. Vid en första anblick kan man tro att de är små harkrankar, men de är alltså vintermyggor, familjen Trichoceridae. Liksom stickmyggor, fjädermyggor, harkrankar, knott, svidknott och gallmyggor tillhör de ordningen tvåvingar (Diptera) och underordningen Nematocera, som utmärks av att de – till skillnad från den andra underordningen, Brachycera, dit flugorna och bromsarna hör – har långsmala antenner.

I **SVERIGE FINNS**, enligt Dyntaxa.se, 27 arter av vintermyggor fördelade på två släkten: *Trichocera* (26 arter) och *Diazosma* (1 art). Den senare flyger dock under

sommarhalvåret. Bilden visar en obestämd art av vintermyggor.

Som framgår av namnet har alla tvåvingar ett enda egentligt vingpar. Det andra vingparet, som zoologerna kallar halterer eller svängkolvar, är förkrympta vingar som slår snabbt och bidrar till stabiliteten under flygningen.

VINTERMYGGOR ÄR OFTAST gråbruna och 6–8 mm långa (4–12 mm). Huvudet är litet och har stora fasettögon, och de har även punktögon, s.k. ocelli. Inte bara antennerna utan även benen och de genomskinliga vingarna är långa och smala.

Vintermyggor är vanliga under hela året men är mer framträdande under hösten och vintern. De hör till de få insektsgrupper som huvudsakligen är aktiva som fullbildade insekter från oktober till april.

Under vinterhalvåret samlas alltså vintermyggornas hanar i stora svärmar på skyddade platser. Där dansar de i luften för att locka till sig honor. Parade honor lägger sedan ägg i multnande trä eller på liknande platser, och framåt våren kläcks de vuxna vintermyggorna. ●

Bilden visar en obestämd art av vintermyggor. Foto: Johan Carlberg, Lidingö 28 september 2016.